

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**
за спеціальністю «Музичне мистецтво»
для здобувачів освітнього ступеня «Магістр»
на основі диплома освітнього рівня «бакалавр»
(освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»)

Ухвалено на засіданні
приймальної комісії
від «15» 03 2017 р.
(протокол № 3)

КИЇВ – 2017

Програма вступного випробування за спеціальністю «Музичне мистецтво» на здобуття освітнього ступеня «Магістр» на основі диплома освітнього рівня «бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст») / Укладачі: Шульгіна В.Д., доктор мистецтвознавства, професор; Афоніна О.С., кандидат мистецтвознавства, доцент; Зосім О.Л., кандидат мистецтвознавства, доцент. – К. : НАКККіМ, 2017.

Програма призначена для абітурієнтів, які вступають до Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв для здобуття освітнього ступеня «Магістр» на основі диплома освітнього рівня «бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»). Вона містить пояснювальну записку, програму вступного випробування, приклади тестових завдань, критерії оцінювання знань абітурієнтів, список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

При прийомі вступників на 1,5-річний термін навчання, конкурсний відбір проводиться на підставі вступного випробування, що проходить в один етап і передбачає написання тестових завдань.

Для проходження вступного випробування абітурієнт повинен володіти знаннями з історії музики. Абітурієнтам пропонується 100 запитань, кожен тест має декілька варіантів рекомендованих відповідей, правильними з яких можуть бути кілька. Для написання тестових завдань відводиться 2 год.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ІСТОРІЯ МУЗИКИ

Загальна характеристика музичного мистецтва первісного суспільства, східних цивілізацій, античності. Періодизація давньогрецької культури. Суспільно-виховне значення музики у Давній Греції. Давньогрецька музична естетика, теорія музики, музична практика. Музичне мистецтво Давнього Риму як рецепція грецької музично-естетичної традиції. Значення музичного мистецтва Давньої Греції та Риму для європейської музичної культури.

Шляхи розвитку середньовічного музичного мистецтва. Богослужбова музика середньовіччя. Позабогослужбова духовна лірика. Витоки світської музичної культури середньовіччя. Рицарська культура та куртуазна поезія. Мистецтво трубадурів, труверів, міннезінгерів. Міська музична культура.

Гуманізм – новий естетичний ідеал епохи Відродження. Зміна ціннісних орієнтирів у культурі Європи у XV–XVI ст. Музична естетика та теорія музики Відродження. Богослужбова музика епохи Відродження. Становлення поліфонії строгого стилю. Нідерландська (франко-фламандська) хорова поліфонічна школа. Католицька та протестантська духовна пісня. Світська багатоголосна пісня. Італійський мадригал. Інструментальна музика епохи Відродження. Історичні та суспільні передумови виникнення опери. Флорентійська камерата.

Художні ідеали та принципи мистецтва бароко. Провідні естетичні принципи бароко та їхнє втілення у музиці. Бароко і маньєризм. Бароко і рококо. Бароко і класицизм. Бароко в Італії, Німеччині, Франції. Інструментальна музика: стильові та жанрові особливості. Ораторія та кантата як провідні жанри вокально-хорової музики. Католицька та протестантська богослужбова музика. Опера в Італії, Франції, Англії, Німеччині. Бароко в Україні: жанрове та стильове розмаїття.

Нові художньо-естетичні принципи класицизму у музичному мистецтві другої половини XVIII ст. Класицизм та просвітництво. Роль мангеймської школи у становленні музичного класицизму. Музичні жанри: симфонія, соната, квартет, інструментальний концерт. Формування сонатно-симфонічного циклу. Реформа К. Глюка як відображення ідей класицизму у оперному мистецтві XVIII ст. Богослужбова музика класицизму. Український класицизм.

Місце романтизму в історії музичного мистецтва. Соціально-історичні умови виникнення романтизму. Новий тип особистості художника, нові теми і образи, новизна засобів виразності. Нові музичні жанри: інструментальна та вокальна мініатюра, симфонічна поема. Симфонія. Соната. Опера. Вокально-хорова музика. Богослужбова музика. Національні музичні школи. Український романтизм.

Модернізм у музичному мистецтві. Соціально-історичні умови появи. Музична естетика модернізму. Сильова палітра музики кінця XIX – I половини XX ст. Імпресіонізм, експресіонізм, фольклоризм, неокласицизм. Нові композиторські техніки XX ст. Постмодернізм у музичному мистецтві. Музична естетика постмодернізму. Розгерметизація музичної культури у другій половині XX ст. Театр (ритуальне дійство) та музика. Вплив неєвропейських музичних культур на композиторську творчість другої половині XX ст. Сонористика та алеаторика. Полістилістика. Мінімалізм. Електронна музика. Масове та елітарне музичне мистецтво XX століття. Модернізм та постмодернізм в українській музичній культурі.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ:

Назвати двох видатних композиторів-романтиків, авторів творів для дітей і юнацтва:

- а) Роберт Шуман, Петро Чайковський;
- б) Фелікс Мендельсон-Бартольді, Сергій Рахманінов;
- в) Людвіг Бетховен, Бела Барток.

Визначити трьох найбільш відомих композиторів французької “Шістки”:

- а) Артюр Онеггер, Франсіс Пуленк, Даріюс Мійо;
- б) Арнольд Шенберг, Альбан Берг, Антон Веберн;
- в) Олів'є Мессіан, Андре Жоліве, Даніель Лесюр.

Маніфестом якого стилю вважається твір “Післяполуденний відпочинок Фавна”:

- а) романтизму;
- б) імпресіонізму;
- в) кубізму?

Спеціалізованим музичним виданням України є журнал:

- а) «Музика»;
- б) «Музична академія»;
- в) «Музичне життя».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АБІТУРІЄНТІВ

Рівень	Бали	Критерії навчальних досягнень
Відмінно	180-200	Абітурієнт має високий рівень знань про музично-історичний процес, основні етапи та тенденції розвитку вітчизняного музичного мистецтва, демонструє розуміння значення музичного мистецтва в контексті сучасних гуманітарних знань і його значення в сучасному культурно-мистецькому просторі. Демонструє на високому рівні здатність до творчо-ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування в мистецькій сфері, навички роботи в колективі.
Добре	140-179	Абітурієнт володіє ґрунтовними знаннями про музично-історичний процес, основні етапи та тенденції розвитку вітчизняного музичного мистецтва, демонструє розуміння значення музичного мистецтва в контексті сучасних гуманітарних знань і його значення в сучасному культурно-мистецькому просторі. Але недостатньо використовує професійно профільовані знання й уміння в галузі музичної освіти та мистецько-освітньої сфери.
Задовільно	120-139	Абітурієнт має елементарні навички в оволодінні основних елементів музичної мови та їхніх зв'язків у системі музичного мислення, знання про стильові особливості музичних напрямів ХХ ст. та їх вплив на розвиток сучасної композиторської техніки. Має посередні уявлення про методологічні засади музикознавчого аналізу та сучасні науково-технічні методи дослідження творів мистецтва.
Незадовільно	100-119	Абітурієнт демонструє низький рівень знань про основні етапи та тенденції розвитку вітчизняного музичного мистецтва та його значення в сучасному культурно-мистецькому просторі. Має низький потенціал у подальшому творчому розвитку відповідно до вимог програми навчання.

Рівень знань абітурієнтів, які виявлені після проведення тестових завдань оцінюються від 100 до 200 балів. Кількість балів залежить від кількості правильних відповідей (2 бали за кожну правильну відповідь).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Архімович Л. Нариси з історії української музики / Л. Архімович, Т. Каришева та ін. – Ч. 1, 2. – К., 1964.
2. Белікова В. В. Історія української музики: Творча діяльність видатних музикантів України кінця XIX другої половини XX століть : Навчальний посібник для студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів, студентів середніх спеціальних навчальних закладів, учителів гуманітарних гімназій тощо / В. В. Белікова. – К. : МОНУ, ІСДОУ : Видавничий дім, 2008.
3. Герцман Е. Музыка Древней Греции и Рима / Е. Герцман. – СПб., 1995.
4. Гинзбург С. Музыкальная литература народов СССР / С. Гинзбург. – М. : Музыка, 1970.
5. Гуревич Е. История зарубежной музыки : популярные лекции / Е. Гуревич. – М. : Academia, 2000.
6. Друскин М. История зарубежной музыки / М. Друскин. – Вып. IV. – М., 1976.
7. Іванова І.Л. Історія опери : Західна Європа. XVII–XIX століття : навч. посібник / І.Л. Іванова, Г.В. Куколь, М.Р. Черкашина. – К., 1998.
8. Іванов К. Трубадури, трувери и миннезингеры / К. Іванов. – М., 2001.
9. Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури XIX– XX ст. / Л. Кияновська. – Тернопіль, 2000.
10. Кияновська Л. Українська музична культура / Л. Кияновська. – Тернопіль: СМП «Астон», 2000.
11. Корній Л. Історія української музики / Л. Корній. – Київ-Харків-Нью-Йорк : М. П. Коць, 2000.
12. Неболюбова Л. Музыкальная культура Германии и Австрии рубежа XIX – XX веков / Л. Неболюбова. – К., 1990.
13. Павлишин С. С. Музыка двадцатого століття : навч. посібник / С. С. Павлишин. – Львів, 2005.
14. Сапонов М. Менестрели. Книга о музыке средневековой Европы / М. Сапонов. – М., 2004.
15. Сучасні композитори України : довідник сучасних композиторів України / керівник проекту К. Цепколенко; ред.-упоряд. О. Перепелиця та Ю. Семенов. – Одеса, 2002.
16. Швед М. Б. Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики / М.Б.Швед. – Львів : СПОЛОМ, 2010.

З рекомендованою літературою Ви можете ознайомитися в читальному залі наукової бібліотеки НАКККіМ (<http://www.nakkkim.edu.ua>)